

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudkyň Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Hany Ptáčkové v právní věci žalobce: **T.L., a.s.**, se sídlem ■■■■■, právně zastoupená Mgr. Martinem Pecklem, advokátem se sídlem AK Italská 27, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2016, č. j. OÚPSŘ 80/2016-330-rozh.

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 4. 5. 2016, č. j. OÚPSŘ 80/2016-330-rozh., s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :**I. Žaloba**

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Liberec, odboru stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 16. 1. 2015, č. j.: SURR/7130/226836/14-Šá CJ MML 010417/15, jímž bylo k žádosti Společenství vlastníků Kaplického 425, 426, Liberec vydáno stavební povolení na „Stavební úpravy pro změnu vytápění – odběrné plynové zařízení v objektu L. ■■■■■ č. p. ■■■■■“, na pozemku st. p. č. ■■■■■ v k. ú. D. u L.

Žalobce shodně jako v ostatních žalobách projednávaných zdejším soudem namítal, že napadené rozhodnutí žalovaného a stavební povolení jsou nezákonnými rozhodnutími, neboť byly vydány v rozporu se zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, který s účinností od 1. 9. 2012 nahradil zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, a v rozporu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním

plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Žalobce nejprve obecně upozornil na to, že je účastníkem stavebního řízení z důvodů svého práva odpovídajícího věcnému břemeni ve smyslu energického zákona a vlastnického práva k soustavě zásobování tepelnou energií v Liberci (dále „SZTE“), která zahrnuje i rozvod vedoucí k předmětnému bytovému domu. Změna způsobu vytápění bytového domu, zahrnující odpojení od SZTE, bude mít za následek řadu technických problémů, jež se mohou projevit ve snížení účinnosti SZTE či v krajním případě v provozuschopnosti či poškození SZTE jako celku, což se dotýká žalobce jako vlastníka SZTE, nikoli pouze jako jejího provozovatele. Žalobce namítá, že došlo k zásahu do jeho procesních práv postupem žalovaného i stavebního úřadu tím, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s námitkami žalobce a nedostatečným způsobem přezkoumal stavební povolení. Stavební povolení se nevypořádalo s podmínkami podle zákona o ochraně ovzduší, stavebního zákona a energetického zákona a žalovaný nedal podnět k přezkoumání závazných stanovisek. Žalobce v závěru tohoto žalobního bodu podotýká, že ze stavebního povolení vyplývá, že stavba zasáhne do stávajících rozvodů topné vody napojené na SZTE, což může ohrozit její funkci.

V *první* konkrétní žalobní námitce žalobce zdůrazňoval, že nebyl o dané stavbě před vydáním stavebního povolení vyrozuměn, nebylo mu umožněno účastnit se stavebního řízení před vydáním stavebního povolení a uplatňovat námitky, což vedlo k nesprávnosti a nezákonnosti stavebního povolení. Žalobce rozporuje stanovisko žalovaného uvedené v napadeném rozhodnutí, že tato procesní vada spočívající v nemožnosti uplatnit námitky v rámci stavebního řízení a seznámit se s podklady, byla napravena tím, že žalobci bylo umožněno seznámit se s podklady stavebního povolení na jaře 2016. Po vydání stavebního povolení již žalobce nemohl podat námitky, ale pouze odvolání proti dané stavbě. Právo na uplatnění námitek před vydáním stavebního povolení bylo porušeno. Žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2012, č. j. 1 As 29/2012-113.

Za *druhé* žalobce namítal rozpor s § 2 odst. 2 písm. c) bod 3, § 3 odst. 2, § 77 odst. 5 energetického zákona, neboť nebyl správně posouzen soulad změny způsobu vytápění s územní energetickou koncepcí města Liberce, konkrétně s kapitolou 3.1.1., str. 99. Bytový dům se totiž nachází v mimocentrální oblasti, ve které je třeba v dosahu vybudované soustavy CZT (centrálního zdroje tepla) upřednostňovat dodávkové teplo, když zemní plyn lze preferovat při splnění podmínek ekonomické a ekologické přijatelnosti v lokalitách nedostupných ze systému CZT. V územní energetické koncepci Libereckého kraje (kapitola 7.1.2) je doporučení ohledně stávajících odběrů vhodných pro připojení k soustavě CZT. Žalovaný přitom soulad stavby s územními energetickými koncepcemi neposuzoval (stavební úřad se tímto nezabýval), podmínky ekonomické efektivnosti a ekologické přijatelnosti byly obsaženy v územním plánu, nikoli v územní energetické koncepci. Podle žalobce musí být ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona aplikováno v plném rozsahu, územní energetická koncepce nemůže být považována jen za odborný podklad.

Žalovaný měl posoudit, zda povolovaná stavba nebude ohrožovat veřejný zájem, tedy posoudit, zda bude zachováno provozování SZTE jako prioritního systému vytápění pro velkou část obyvatelstva Liberce. Žalobce zmínil i vliv odpojení bytového domu na ekonomickou stránku provozování SZTE, kdy se v důsledku tvorby cen tepelné energie

zvyšuje při poklesu zákazníků cena za jednotku tepla pro ostatní odběratele. Odpojením bytového domu (nehledě na odpojování dalších objektů v Liberci) pak může v SZTE vzniknout řada problémů technického rázu, což může ovlivnit funkčnost a provozuschopnost SZTE. Dále upozornil na negativní dopad na ovzduší v důsledku změny vytápění, neboť zprovozněním kotlů by došlo k lokálnímu navýšení emisí kyslíčnicku uhličitého (CO₂) a oxidu dusíku (NO_x). Naposledy žalobce zmínil, že soulad stavby s veřejným zájmem bylo třeba posoudit i s ohledem na projekt revitalizace SZTE na základě příslušných stavebních povolení. Investice do tohoto projektu má smyslu jen tehdy, bude-li komu tepelnou energii dodávat. Na závěr námitky žalobce konstatuje, že stavba je v rozporu s územně energetickou koncepcí a s veřejným zájmem.

Ve *třetím* konkrétním žalobním bodě žalobce upozornil na rozpor rozhodnutí s § 16 odst. 7 zákona na ochranu ovzduší, jež zakotvuje povinnost využití tepla ze SZTE nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem, jak byla obdobně stanovena v § 3 odst. 8 předchozího zákona na ochranu ovzduší. Dle žalobce nepostačí, aby stavebník prokázal, že je pro něj vytápění z lokálního zdroje ekonomicky přijatelné a levnější, musí prokázat, že je pro něj vytápění ze SZTE ekonomicky nepřijatelné a náklady na jiný zdroj vytápění významně nižší. Tuto povinnost stavebník nesplnil, žalovaný splnění podmínky dle zákona na ochranu ovzduší posoudil nesprávně. Žalobce dále napadl způsob, jakým stavebník splnění podmínky doložil. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na kalkulaci nákladů vytápění předloženou stavebníkem, ale dle žalobce ze spisu nevyplývá, že by žalobce kalkulaci předložil. K tomu žalobce dodává, že zcela obecné údaje o nákladech na vytápění podle druhu paliva nelze brát jako podklad k prokázání podmínek obsažených v zákoně na ochranu ovzduší. Dále žalobce zdůrazňuje, že stavební úřad se ve stavebním povolení splněním podmínek zákona o ochraně ovzduší nezabýval, proto by mělo být stavební povolení zrušeno. V závěru žalobce konstatuje, že ekonomická nepřijatelnost vytápění SZTE nebyla prokázána.

Jako *čtvrtý* žalobní námitku uplatnil žalobce absenci územního řízení a vydání územního rozhodnutí na předmětnou stavbu. Podle žalobce mělo být před vydáním stavebního povolení vedeno územní řízení podle § 81 odst. 2 stavebního zákona, protože stavba bude mít významné dopady na okolí, včetně popsanych dopadů na SZTE a životní prostředí, které měly být kvalifikovaně posouzeny v územním řízení. Stavba, kterou dojde ke změně v užívání části prostor bytového domu, není pouhou stavební úpravou. Pokud jsou zkoumány dopady v území při připojení, je nutné též zohlednit účinky při odpojení.

V *pátém* žalobním bodu žalobce namítal porušení svých procesních práv. Žalovaný se nedostatečně vypořádal s jeho námitkami, které do značné míry odmítl s poukazem na ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona. Přitom z ustanovení § 89 odst. 2 ve spojení s § 149 odst. 4 správního řádu, žalobce dovozoval, že žalovaný byl povinen vyžádat si potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného, a to bez ohledu na obsah odvolacích námitek. Tuto skutečnost podtrhuje i fakt, že žalobce nemohl v rámci stavebního řízení uplatnit námitky před stavebním úřadem. Žalovaný byl povinen postupovat dle § 149 odst. 4 správního řádu ve vztahu k závaznému stanovisku Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí, a závaznému stanovisku Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje (dále jen „HZS“), což neučinil. Rovněž bylo porušeno ustanovení § 3 správního řádu tím, že žalovaný připustil, že se úplným a správným zjištěním stavu věci nehodlá zabývat, když odmítl žalobcovu argumentaci s poukazem na omezenou možnost

podávání námitek ve stavebním řízení, ani se jím nezabýval, když neposoudil soulad stavby s územní energetickou koncepcí.

V závěru žalobce poukázal na čistě formalistický přístup správních orgánů s ohledem na § 114 stavebního zákona, § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší, aniž by byla posouzena daná věc z hlediska vůle zákonodárce a orgánů územní samosprávy (energetická koncepce, veřejný zájem, ekonomické zájmy žalobce atd.).

S ohledem na nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobce uvedl, že jsou případně splněny podmínky pro zrušení rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), jakož i pro zrušení stavebního povolení vydaného v prvním stupni správního řízení. Žalobce požadoval náhradu nákladů řízení před soudem.

II. Vyjádření žalovaného

V úvodu písemného vyjádření žalovaný konstatoval, že v předmětné věci rozhoduje opětovně, neboť bylo rozsudkem zdejšího soudu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 59 A 53/2015-66 zrušeno pro nezákonnost rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2015, sp. zn. OÚPSŘ 85/2015-330-rozh. Žalovaný zdůraznil, že umístění stavby se nedotkne zařízení žalobce, které nebude odstraňováno ani odpojováno, předmětná stavba nikterak nezasáhne do zařízení žalobce. Dále vyzdvihl, že předmětem řízení nebylo odpojení od SZTE a odkázal na novou právní úpravu odstranění části stavby na základě ohlášení vlastníka. Dodávka tepla do objektu je pak soukromoprávní záležitostí, nejedná se o právo vyplývající z věcného břemene ani veřejný zájem o dodávku tepelné energie ze zařízení žalobce, jak judikoval Nejvyšší správní soud. Žalovaný uvedl, že stavební úřad ve stavebním povolení vycházel ze zjištěného skutkového stavu, přihlédl ke všem závazným stanoviskům, výrok stavebního povolení je určitý. Zařízení žalobce stále zůstává v předmětném objektu a žalobci svědčí zákonné věcné břemeno k tomuto zařízení, které jak žalovaný konstatoval, se týká pouze povinnosti strpět toto zařízení, nikoliv povinnosti odebírat tepelnou energii od žalobce. Žalobce dle žalovaného nikterak neprokázal jeho omezení ve výkonu vlastnických práv k tomuto zařízení. Argumentace žalobce s ohledem na zájmy ekonomické není na místě.

III. Replika žalobce

V replice žalobce upozornil na obecnost vyjádření žalovaného a reakci na námitky, které žalobce neuplatnil. Žalobce pak zopakoval nutnost posuzovat povolovanou změnu způsobu vytápění z hledisek dle § 77 odst. 5 energetického zákona a také § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší a zdůraznil nutnost povýšit veřejný zájem na existenci a provozování centrálního vytápění nad individuální zájem stavebníka na lokálním vytápění.

Uvedl, že změnou způsobu vytápění předmětného bytového domu (nehledě na změnu způsobu vytápění v dalších objektech) vzniknou v SZTE technické potíže, především zvýšení měrných teplotních ztrát, která se projeví zvýšením ceny tepla ke koncovému uživateli, tlakové ztráty, které si vynutí přestavbu a investice do SZTE, což se dotýká jeho vlastnických práv. Žalobce uvedl, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2011, č. j. 9 As 34/2011-102, se týkal skutkově odlišného případu, rovněž rozsudek ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7

As 108/2010-71, odvozoval účastenství stěžovatele z jiného základu, než na který se odvolává žalobce. Naopak se dovolával rozsudku ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006-58, ve kterém byl obsažen názor, že povinnosti dle § 3 zákona o ochraně ovzduší musí být splněny vždy a musí být stavebním úřadem vždy zkoumány a z rozhodnutí musí být úvahy seznatelné. Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2013, č. j. 7 As 71/2012, který rozvádí závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006-58 v tom smyslu, že zákon o ochraně ovzduší nekonkretizuje pojem ekonomické přijatelnosti, ale správní orgán musí ověřit ekonomický propočet stavebníka, nejenom z něho vycházet. Dále žalobce uvedl, že se žalovaný nevypořádal ve vyjádření s námitkou, že žalobce nebyl o stavbě před vydání stavebního povolení informován, nebylo mu umožněno se účastnit stavebního řízení a uplatňovat v něm námitky. Žalobce nesouhlasí se stanoviskem žalovaného, že vada stavebního řízení spočívající v neumožnění žalobci seznámit se s podklady před vydáním stavebního povolení byla zhojena umožněním seznámit se s podklady stavebního povolení na jaře 2016, tedy jeden rok po vydání stavebního povolení. Žalobce zdůrazňuje, že v této fázi stavebního řízení mohl podat pouze odvolání a nikoliv námitky, které by mohl uplatnit ještě před vydáním stavebního povolení. Žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2012, č. j. 1 As 29/2012-113. Dle žalobce tato procesní vada musí vést ke zrušení prvostupňového rozhodnutí.

IV. Zjištění ze správního spisu

Územní souhlas s umístěním stavby „STL plynovodní přípojka“ L., L. ■■■ – D., byl vydán dne 21. 11. 2014.

Dne 1. 12. 2014 podal stavebník, Společenství vlastníků ■■■ ■■■, ■■■ L., žádost o vydání stavebního povolení na stavbu „Stavební úpravy pro změnu vytápění – odběrné plynové zařízení v objektu“ L.L. ■■■ – D., ■■■ č. p. ■■■. Bude zřízeno jeden plynový kondenzační kotel (49 KWm plynový kotel a zásobník TUV) v 1. PP domu č. p. ■■■.

Dne 18. 12. 2014 stavební úřad vydal oznámení o zahájení stavebního řízení.

Stavebníkem byla doložena stanoviska, resp. vyjádření orgánů státní správy, a to:

- Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí, ze dne 23. 9. 2014
- Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí, oddělení ovzduší a odpadů ze dne 12. 9. 2014
- Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje ze dne 29. 9. 2014

Dne 16. 1. 2015 vydal stavební úřad dle § 115 stavebního zákona stavební povolení na stavbu „Stavební úpravy pro změnu vytápění – odběrné plynové zařízení v objektu“ L., L. ■■■ – D., ■■■ č. p. ■■■. Jedná se o stavební úpravy pro změnu vytápění a ohřev vody zřízením jednoho kondenzačního plynového kotle Immergas Victrix 55 PRO o výkonu 49 kW pro 8 bytů v bytových domech č. p. ■■■, ■■■ L. ■■■ – D. ulice ■■■. Stavební úpravy budou provedeny v 1. PP domu č. p. 426. Zařízení stávajícího dodavatele tepla bude uzavřeno a zaslepeno. Stavební úřad konstatoval, že žádost o povolení stavby přezkoumal z hledisek dle § 111 stavebního zákona, projednal ji s účastníky a dotčenými orgány a zjistil, že uskutečněním nebo užíváním nejsou ohroženy zájmy chráněné stavebním zákonem, předpisy vydanými k jeho provedení a zvláštními předpisy,

a projektová dokumentace splňuje obecné požadavky na výstavbu. Účastník řízení byl podle § 109 písm. a) stavebního zákona stavebník a jako účastník řízení podle § 109 písm. b) až g) byly označeny RWE Distribuční služby, s. r. o. Stavební úřad výslovně v odůvodnění stavebního povolení uvedl, že žalobce nemá postavení účastníka stavebního řízení podle § 109 stavebního zákona, neboť se jeho zařízení nachází na jiném místě, než plynový kotel, instalace kotle není spojena se zásahem do tohoto zařízení, ani nedojde k odstranění zařízení žalobce. V průběhu stavebního řízení nebyly uplatněny žádné námitky účastníků řízení. Právní moci stavební povolení nabylo dne 26. 1. 2015.

V odvolání ze dne 16. 3. 2015 žalobce uplatnil obdobné námitky jako v podané žalobě. Zdůraznil, že nebyl o vydání stavebního povolení vůbec informován.

Dne 23. 3. 2015 byl vydán kolaudační souhlas s užíváním stavby.

Dne 21. 5. 2015 vydal žalovaný rozhodnutí č. j. OÚPSŘ 85/2015-330-rozh., ve kterém odvolání žalobce podle § 92 odst. 1 jako nepřipustné zamítl. Proti tomuto rozhodnutí byla podána žalobcem žaloba. Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v L., rozhodl rozsudkem ze dne 1. 3. 2016, č. j. 59 A 53/2015-66 tak, že rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2015, č. j. OÚPSŘ 85/2015-330-rozh., zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud uvedl, že žalovaný nesprávně posoudil žalobcovo odvolání jako nepřipustné. Stavební úřad měl s žalobcem jednat jako s účastníkem stavebního řízení. Pokud s žalobcem jako s účastníkem stavebního řízení nejednal, postupoval v rozporu s ustanovením § 109 písm. d), e) stavebního zákona.

Žalovaný zaslal dne 22. 4. 2016 žalobci jako účastníkovi řízení vyrozumění o pokračování v odvolacím řízení o jeho odvolání ze dne 16. 3. 2015 a současně ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu mu dal možnost seznámit se s poklady k dané věci a vyjádřit se k nim.

Žalobce dne 2. 5. 2016 doplnil své odvolání. Uvedl, že trvá na odvolacích důvodech uvedených v odvolání ze dne 16. 3. 2015 a dále konstatoval, že stavba zasáhla do stávajících rozvodů topné vody napojených na SZTE, přesto žalobce nebyl o stavbě vyrozuměn před vydáním stavebního povolení, nemohl uplatnit námitky, což vedlo k nezákonnému vydání stavebního povolení. Stavební úřad se tedy nemohl vypořádat s námitkami, které by žalobce uplatnil, zejména s námitkou nesplnění podmínek dané stavby uvedených v zákoně o ochraně ovzduší a v energetickém zákoně, neposoudil soulad s veřejným zájmem a splnění podmínek ohledně provedení územního řízení. V závěru tohoto doplnění žalobce uvedl, že žalovaný má povinnost přezkoumat stavební povolení v rozsahu požadovaném žalobcem a je povinen posoudit splnění podmínky ekonomické nepřijatelnosti setrvání v SZTE a souladu stavby s příslušnou energetickou koncepcí. Žalovaný je dle žalobce povinen vyžádat si v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu potvrzení nebo změnu závazných stanovisek. Žalobce navrhuje, aby žalovaný zrušil stavební povolení a řízení podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu zastavil nebo zrušil stavební povolení a věc vrátil k novému projednání stavebnímu úřadu podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu.

V. Napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil. K účastenství žalobce ve stavebním řízení žalovaný uvedl, že zasláním písemnosti „Seznámení s poklady“ ze dne 21. 4. 2016 dal žalobci možnost uplatnit jeho procesní práva, a následně obdržel doplnění odvolání. Tímto krokem byla dle žalovaného odstraněna vada řízení před stavebním úřadem, kdy se žalobcem nebylo jednáno jako s účastníkem řízení. Následně se žalovaný zabývá jednotlivými odvolacími námitkami žalobce. Žalovaný zdůraznil, že účastník řízení může uplatnit jen námitky v souladu s § 114 odst. 1 stavebního zákona, proto námitky žalobce, které nesplňují kritéria tohoto ustanovení, byly přezkoumány jen z hlediska zákonnosti rozhodnutí, jak to stanoví § 89 odst. 2 správního řádu. Žalovaný se dále podrobně zabýval splněním podmínek dle § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší účinného od 1. 9. 2012, včetně prokázání naplnění podmínky ekonomické přijatelnosti nového způsobu vytápění. K námitkám týkajících se energetických koncepcí žalovaný poznamenal, že s ohledem na § 4 odst. 2 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, je třeba hodnotit územní energetickou koncepci jak odborný koncepční podklad. Dle platného územního plánu města Liberce se z hlediska zásobování energiemi jedná o mimocentrální oblast, kde je přípustná forma zásobování energiemi i zemním plynem. Podle žalovaného překračují námitky rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona, přesto přezkoumal soulad stavby s územními energetickými koncepcemi, které nový zdroj, který je objektovým zdrojem, přímo nezakazují. Podrobně se žalovaný věnoval tomu, proč ani z ustanovení energetického zákona dotýkajících se veřejného zájmu nelze dovodit povinnost stavebního úřadu zabývat se záměrem stavebníka z hlediska dopadů na funkčnost SZTE. K případnému dopadu na SZTE může dojít až odpojením domu od SZTE, které je však soukromoprávní smluvní záležitostí mezi dodavatelem a odběratelem tepla s odkazem na § 76 odst. 2 energetického zákona. K námitce žalobce, že bylo povinností Krajské hygienické stanice Libereckého kraje vydat k věci závazné stanovisko, odvolací orgán konstatoval, že plně souhlasí s postupem stavebního úřadu, že tento orgán nemusel vydat závazné stanovisko. K absenci závazného stanoviska Státní energetické koncepce odkázal žalovaný na vyhlášku č. 195/2007 Sb., kterou se stanoví rozsah stanovisek k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentace, kde se stanoví, že v tomto případě se stanovisko nevyžaduje. Opět žalovaný poukazuje na tu skutečnost, že i tato námitka jde nad rámec § 114 stavebního zákona, tedy nad rámec žalobcova oprávnění. Tu samou argumentaci žalovaný použil i při namítané absenci závazného stanoviska Inspektorátu práce s odkazem na zákon č. 254/2005 Sb., o inspekci práce. I zde žalovaný zdůrazňuje, že daná námitka je v rozporu s § 114 stavebního zákona. Pokud žalobce napadal souhlas HZS a Magistrátu města Liberce, odboru životního prostředí, nemá námitka vztah k ochraně věcného práva žalobce, ze stanovisek nevyplývají vůči žalobci žádné požadavky, když žalovaný zdůraznil, že těmito stanovisky orgány státní správy chrání veřejné zájmy chráněnými zvláštními zákony, proto nenechal stanoviska přezkoumat nadřízeným správním orgánem. V závěru odůvodnění žalovaný uvedl, že ve stavebním povolení nebyla zjištěna taková pochybení, pro které by musel žalovaný toto rozhodnutí zrušit a věc vrátit stavebnímu úřadu k novému projednání.

VI. Posouzení soudem

Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních

případu, kdy je určitému subjektu přiznáno účastenství v řízení před správním orgánem právě a jen za účelem ochrany veřejného zájmu v rozsahu vymezeném zvláštním právním předpisem tak, jak je tomu typicky v případě občanských sdružení, které jsou aktivně legitimována k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 odst. 2 s. ř. s, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publ. ve Sb. NSS č. 379/2004). Soud ve správním soudnictví chrání práva žalobce, není povolán ke kontrole zákonnosti rozhodnutí, potažmo správního řízení, které mu předcházelo (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 238/2015 - 38).

V napadeném rozhodnutí se žalovaný odvolacími námitkami žalobce zabýval s ohledem na ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona, žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobce jako účastník stavebního řízení může vznášet jen takové námitky v souvislosti s přímým dotčením jeho práv odpovídajících zákonnému věcnému břemeni za účelem přístupu ke svému rozvodnému tepelnému zařízení v domě, resp. svých vlastnických práv, resp. hmotných práv plynoucích z energetického zákona. Soud se s tímto ztotožňuje a nepovažuje tak za důvodnou námitku žalobce nesprávného restriktivního výkladu § 114 odst. 1 stavebního zákona. K této otázce se shodně vyslovil i Nejvyšší správní soud ve shora cit. rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, ve kterém se zabýval omezenou možností ostatních účastníků stavebního řízení vznášet proti povolované stavbě námitky, a to i z pohledu samotné ústavnosti tohoto ustanovení. Shodně hodnotil Nejvyšší správní soud omezenou možnost účastníka vznášet námitky ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění a následně jeho omezenou možnost úspěšně uplatňovat žalobní námitky před správním soudem i v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71, byť si soud je vědom do jisté míry odlišnosti žalobních i stížních námitek, ke kterým se rozsudek vyslovil. Shodně se k této problematice vyslovil i Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 91/2013-50. Soud má za to, že žalovaný na odvolací námitky žalobce reagoval způsobem odpovídajícím možnosti žalobce vznášet v předmětném stavebním řízení relevantní námitky, když hodnotil, zda s námitkami žalobce spojuje tvrzení o zásahu do svých hmotných práv, a námitky poté zhodnotil v rámci zkoumání zákonných předpokladů pro vydání napadených rozhodnutí.

Pokud se žalobce dovolával ochrany svého vlastnického práva k SZTE, a to i ve veřejném zájmu, činil tak opakovaně obecně a mířil především na dotčení vlastnického práva k SZTE jako celku v důsledku nemožnosti požívat užitky ve formě odměn za dodanou energii. Nespecifikoval přesně, jak se povolené stavební úpravy za účelem změny způsobu vytápění předmětného domu konkrétně dotknou jeho možnosti SZTE či části rozvodného tepelného zařízení užívat, opětovně zmiňoval snížení účinnosti a provozuschopnosti SZTE, technické problémy, případnou změnu hydraulických poměrů.

Soud pak především konstatuje, že z obsahu správního spisu nevyplývají skutečnosti svědčící o tom, že by žalobcovo právo odpovídající zákonnému věcnému břemeni přístupu mělo být omezeno, žalobci ve výkonu vlastnických práv k jeho zařízení také nic nebrání, ostatně v tomto směru žalobce žádný výtky tak jako i v jiných obdobných věcech nevznesl. O otázce hodnocení dopadů změny vytápění předmětného bytového domu na provozuschopnost, hydraulické poměry v soustavě a stoupající ceny a stoupající ceny tepelné energii pro další odběratele bude pojednáno níže.

Z žádného ustanovení právního předpisu pak neplyne [a soud má za to, že tak neplyne ani z ustanovení § 3 odst. 2 energetického zákona, podle kterého přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu, ani z ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) bod 14. energetického zákona ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí] povinnost správních orgánů ve stavebním řízení zjišťovat, jak se případně následně změna způsobu vytápění dotkne provozování žalobcovy SZTE jako celku, a řešit, zda v důsledku povolené změny způsobu vytápění dojde k tomu, že provozování SZTE již nebude pro žalobce možné či ekonomické, neboť jeho soustava byla dimenzována na jiný počet odběratelů tepelné energie. Ve stavebním řízení, v němž je změna způsobu vytápění dle § 77 odst. 5 energetického zákona povolována, musí správní orgány chránit veřejné zájmy chráněné zvláštním zákonem, tj. nejen zkoumat, zda je v souladu s příslušnými ustaveními stavebního zákona, ale také energetického zákona a v souladu s územní energetickou koncepcí a v souladu se zákonem o ochraně ovzduší. Dotčená ustanovení nelze vykládat tak, že by stavebník, případně stavební úřady museli přinést důkaz o tom, že se povolovaná stavba nedotkne žalobcovy SZTE. Energetický zákon v cit. ustanovení § 77 odst. 5 (a rovněž dříve ustanovení § 3 odst. 8 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, a s účinností od 1. 9. 2012 ustanovení § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., o ochranu ovzduší) se změnou způsobu dodávky nebo změnou způsobu vytápění počítá (a to právě i ve formě odpojení od stávající SZTE a zřízení vlastního zdroje vytápění), odběrateli se v takovém případě ukládá povinnost hradit náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení, a případně náklady na přeložku rozvodných tepelných zařízení dle § 86 odst. 2 energetického zákona. Lze také konstatovat, že žalobcová SZTE jistě nebyla koncipována tak, že by nebylo odpojení (ale také připojení) odběratelů tepelné energie možné, opačný názor by zcela jistě směřoval právě proti ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona a absenci obecné zákonné povinnosti připojení stavby na již existující soustavu dálkového CZT, resp. SZTE a odběru tepelné energie od určitého držitele licence na její rozvod. Soud zastává názor, že otázka zhoršení provozuschopnosti či dokonce ekonomiky provozu SZTE nemohla být za daného legislativního rámce řešena v probíhajícím řízení a nemohla by být sama o sobě důvodem pro odepření vydání povolení na změnu způsobu vytápění při splnění zákonných podmínek. Ani stoupající cena tepelné energie pro ostatní odběratele tepelné energie ze žalobcovy SZTE nemůže být důvodem pro nevydání stavebního povolení na změnu způsobu vytápění určité stavby. Stavební úřad ani žalovaný nejsou jako orgány státní správy zákonem povolány ve stavebním řízení řešit otázky týkající se vlivu změny způsobu vytápění v bytovém domě na snížení účinnosti žalobcovy SZTE, ekonomiky jejího provozu a ochrany investic žalobce do jeho rozvodných tepelných zařízení a zdrojů tepelné energie. Ostatně obdobným způsobem se již k žalobcem předkládanému odbornému posouzení vyjádřil zdejší soud, ani v tomto směru mu nebylo Nejvyšším správním soudem vytknuto pochybení (srov. např. rozsudek ze dne 14. 1. 2015, č. j. 10 as 208/2014-47, v jehož bodu [34] bylo konstatováno: „Z jeho obsahu vyplývá vyčíslení ekonomických dopadů na provoz tepelné soustavy a míra znečištění ovzduší odpojením domů skupiny 1+2+3+4, které však nesouvisí s důvodem, pro který byl účastníkem řízení.“). Žalobce se tedy ani před správním soudem nemůže s úspěchem ochrany těchto práv dovolávat, byť se tak snaží činit, dovoláváje se především ochrany veřejného zájmu. Soud setrvává na stanovisku, že změna způsobu vytápění spočívající v odpojení předmětného bytového domu od žalobcovy SZTE a připojení na nový zdroj tepelné energie má svůj soukromoprávní aspekt, jak zcela správně zdůraznil žalovaný. Předmětný bytový dům byl

napojen a dosud odebíral tepelnou energii z žalobcovy SZTE na základě uzavřené smlouvy o dodávce tepelné energie (§ 76 odst. 2 energetického zákona) a předpokládané negativní dopady na SZTE, které žalobce popisuje, nebudou způsobeny umístěním nového odběrného místa, tj. vlivem nově vybudované plynové kotelny, ale ukončením odběru tepelné energie ze SZTE v důsledku ukončení soukromoprávního vztahu mezi stavebníkem jako odběratelem a žalobcem jako dodavatelem tepelné energie.

Námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatečné odůvodnění soud nevyhověl. Námitka byla uplatněna obecně, žalobce nerozvedl, jakými námitkami se žalovaný nezabýval. Soud proto může jen v obecné rovině konstatovat, že rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné nepovažuje. Z napadeného rozhodnutí vyplývá zjištěný skutkový stav v rozsahu pro posouzení projednávané věci včetně posouzení, že zařízení žalobce nebude dotčeno (žalobce námitku nezjištěného skutkového stavu vznesl obecně, aniž by rozvedl, jaké skutkové okolnosti by měly být z jeho pohledu pro posouzení věci relevantní). Z napadeného rozhodnutí vyplývají právní úvahy žalovaného a v souhrnu také jeho závěr o aplikaci příslušných ustanovení nejen stavebního zákona, ale i dalších právních předpisů, především energetického zákona a zákona na ochranu ovzduší. Soud má také za to, že z rozhodnutí žalovaného lze seznat, jak se vypořádal s námitkami žalobce, zda je považoval za uplatněné v souladu s § 114 odst. 1 stavebního zákona nebo nikoli. Zbývá doplnit, že rozhodnutí žalovaného soud nepovažoval ani za nesrozumitelné či vnitřně rozporné v části týkající se souladu stavby s veřejným zájmem a posouzení dopadů stavby na SZTE žalobce. Jak již bylo řečeno, nebylo na místě k námitkám žalobce řešit otázku souladu stavby s veřejným zájmem, stejně tak jako její dopady na okolí, neboť taková námitka přesahuje rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona. Tyto otázky hodnotil žalovaný na základě závazných stanovisek dotčených orgánů, jak bude ještě rozvedeno.

Soud dále přistoupil k přezkumu jednotlivých žalobních námitek.

K *první* žalobní námitce je třeba konstatovat, že není vyloučeno, aby odvolací orgán zhojil určité vady řízení před správním orgánem I. stupně, a to i tehdy, jestliže podle § 90 odst. 5 správního řádu odvolání zamítne a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdí, protože dospěje k závěru, že přezkoumávané rozhodnutí je věcně správné. V rozsudku ze dne 18. 4. 2012, č. j. 1 As 29/2012-113, na nějž se žalobce odvolává, Nejvyšší správní soud uvedl, že při aplikaci § 84 odst. 3 správního řádu z roku 2004 je třeba rozlišovat případy, kdy s účastníkem správní orgán prvního stupně v řízení jednal, ale pak mu z nějakého důvodu (např. v důsledku opomenutí) rozhodnutí neoznámil, a účastníkem, se kterým správní orgán vůbec nejednal, neboť jej za účastníka řízení nepokládal. Zatímco v prvním případě měl daný účastník možnost hájit svá práva v řízení před správním orgánem prvního stupně, v druhém případě trpí rozhodnutí prvního stupně závažnou vadou již jen proto, že bylo určitému subjektu zcela znemožněno se správního řízení účastnit. Takovou vadu lze zpravidla jen stěží napravit v odvolacím řízení a bude sama o sobě důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání správnímu orgánu prvního stupně. Dle Nejvyššího správního soudu ale nelze vyloučit, že v konkrétních případech bude na místě i v takových situacích dát přednost dobré víře účastníků v pravomocné rozhodnutí správního orgánu I. stupně a odvolání opomenutého účastníka zamítnout. Nejvyšší správní soud zdůraznil: „*Tak tomu bude např. tehdy, když opomenutý*

účastník v odvolání uvede pouze zjevně nedůvodné námitky a je evidentní, že i kdyby účastníkem řízení byl od počátku, tak by to na jeho výsledku nic nezměnilo, případně když je jím činěné úkony možno považovat za šikanózní, představující zneužití práva. Avšak takový postup by měl být spíš výjimečný a pečlivě odůvodněný. Neměl by být nadužíván a zejména by neměl sloužit k obcházení „nepohodlných“ účastníků tím, že by jim byla nejprve zamezena účast v prvostupňovém správním řízení a následně by byly veškeré jejich námitky paušálně zamítnuty s poukazem na § 84 odst. 3 správního řádu a na dobrou víru stavebníka (či jiného účastníka řízení) v pravomocné rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.“. Je proto vždy nutné posoudit specifika každého jednotlivého případu. V posuzovaném případě není pochybnost o tom, že žalobce měl postavení účastníka řízení, jako účastník řízení byl však v řízení před správním orgánem I. stupně opomenut. Je však třeba zdůraznit, že rozsah námitek, kterými se soud opakovaně zabýval v případě instalace plynových kotlů do různých bytových domů, je ze strany žalobce obsahově stále stejný. Dne 21. 4. 2016 dal žalovaný žalobci možnost k uplatnění jeho procesních práv prostřednictvím písemnosti „Seznámení s podklady“. Ani v doplnění odvolání ze dne 2. 5. 2016 však žalobce neuvedl jiné námitky, než v odvolání ze dne 16. 3. 2015. Žalobce přes znalost judikatury zdejšího soudu i Nejvyššího správního soudu opakovaně uplatňuje námitky přesahující § 114 odst. 1 stavebního zákona, jak bylo rozvedeno shora. Soud má proto za to, že na posuzovanou věc lze pohlížet jako na výjimečnou ve smyslu shora citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, kdy je na místě dát přednost dobré víře účastníků v pravomocné rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Námitky uplatněné v *druhém* žalobním bodu soud neshledal opodstatněnými. Není pravdou, že by žalovaný rezignoval na posouzení povolené změny způsobu vytápění z hlediska územní energetické koncepce (stavební úřad danou stavbu posuzoval z hledisek § 111 stavebního zákona), jak stanoví § 77 odst. 5 energetického zákona, a hodnotil jen její soulad s platným územním plánem města Liberce. Na rozdíl od žalobce však žalovaný nedovodil, že by dle územní energetické koncepce statutárního města Liberec nebylo přípustné vytápění předmětného bytového domu zemním plynem, ačkoli jde o lokalitu dostupnou ze systému CZT. Stavební úřad ani žalovaný nedovodili zákaz ani příkaz připojení k žalobcově SZTE. Žalovaný se pak podrobně zabýval povahou územní energetické koncepce města Liberce a její závazností, dospěl k závěru, že o rozporu s územní energetickou koncepcí hovořit nelze, a soud se zcela s jeho závěry ztotožňuje. Z ustanovení § 4 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energiemi ve znění novely 103/2015 Sb. účinné od 1. 7. 2015, a v prováděcím nařízení č. 232/2015 Sb. (§ 3 tohoto nařízení), lze dovodit, že energetická koncepce pro statutární město, resp., na úrovni kraje stanoví cíle a zásady nakládání s energií na jeho území a vytváří podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje (ochrany životního prostředí a šetrného nakládání se zdroji energie). Součástí územní energetické koncepce je vyhodnocení ukazatelů bezpečnosti, konkurenceschopnosti a udržitelnosti nakládání s energií. Nezakládá přímo absolutní povinnost využití tepelné energie z CZT, resp. SZTE. Tomu také odpovídají formulace užívané v žalobcem zmíněné kapitole 3.1.1 územní energetické koncepce statutárního města Liberec, která zásadně hovořila ve smyslu charakterizování přijatelnosti energetického zásobování a nutnosti respektovat přijatelnost dodávkového tepla a částečně zemního plynu, o nutnosti preferencí. Zákon č. 103/2015 Sb., kterým se novelizuje zákon o hospodaření s energiemi, vypouští povinnost statutárních měst přijmout územně energetickou koncepci. Ze zmíněné územní energetické koncepce statutárního města Liberec, ale ani z Krajské územní koncepce

Libereckého kraje, když v ní je obsaženo pouze doporučení městům a obcím při vytváření územních energetických koncepcí, nelze dovodit povinnost využívat v dosahu CZT, resp. SZTE jedině tohoto zdroje a právo žalobce jako vlastníka soustavy SZTE na připojení předmětného bytového domu k SZTE a právo dodávat do předmětného bytového domu tepelnou energii. Tento výklad odpovídá přiměřené svobodě volby systému vytápění (kterou zmiňuje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006-54, a které se z jiného pohledu dotýkal i nálezný Ústavního soudu Pl. ÚS 37/96). Toto ostatně odpovídá i závěrům obsaženým ve Stanovisku a metodice k odpojování od centralizovaného zásobování teplem Ministerstva pro místní rozvoj z listopadu 2011 (dostup. na www.mmc.cz), ve které bylo konstatováno, že: „Z citovaného judikátu Nejvyššího správního soudu vyplývá, že opatřením obecné povahy nelze ukládat povinnosti nad rámec zákona, proto podle názoru Ministerstva pro místní rozvoj nelze do ÚPD včlenit požadavek na povinné připojení k CZT. S ohledem na vymezení obsahu ÚEK zákonem o hospodaření energií a nařízením vlády č. 195/2001 Sb., kterým se stanoví podrobnosti obsahu ÚEK, nemůže požadavek na povinné připojení k CZT obsahovat ani ÚEK.“ Znovu je nutno zopakovat, že požadavek na povinné připojení předmětného domu na SZTE žalobce a odběr jím vyráběné a rozváděné tepelné energie nelze na základě zmíněných územních energetických koncepcí dovodit. Z toho pohledu nemá uvedený žalobní bod spojitost s možným dotčením žalobcových věcných práv, jejichž ochrany se může žalobce ve stavebním řízení a následně soudním přezkumném dovolávat. K nemožnosti vznášet námitky k ochraně svých ekonomických zájmů a k ochraně veřejných zájmů se soud již vyjádřil shora. Žalobcem navrhovaný důkaz stanoviskem Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 4. 3. 2009 soud nepovažoval s ohledem na shora uvedené za potřebné provést, ve věci se nejednalo o sporné skutkové otázky, které by bylo potřeba dokazováním objasnit, jednalo se o výklad právních norem, k němuž je zásadně soud nadán.

O třetím žalobním bodu, v němž žalovaný namítal rozpor rozhodnutí se zákonem o ochraně ovzduší, soud uvádí následující. Podle § 3 odst. 8 zákona na ochranu ovzduší účinného do 31. 8. 2012 byly *právnícké a fyzické osoby povinny, je-li to pro ně technicky možné a ekonomicky přijatelné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít centrálních zdrojů tepla, popřípadě alternativních zdrojů, pokud je jejich provozování v souladu s tímto zákonem a předpisy vydanými k jeho provedení. Současně jsou povinny ověřit technickou a ekonomickou proveditelnost kombinované výroby tepla a energie.* Obdobnou povinnost zakotvil zákon na ochranu ovzduší č. 201/2012 Sb. s účinností od 1. 9. 2012. Dle § 16 odst. 7 uvedeného zákona *právnícká a fyzická osoba je povinna, je-li to pro ni technicky možné a ekonomicky přijatelné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem.*

Posouzení změny způsobu vytápění z hledisek zákona o ochraně ovzduší (§ 77 odst. 5 energetického zákona ve spojení s příslušnými ustanoveními zákona o ochraně ovzduší) slouží k zajištění práva na ochranu ovzduší před znečištěním a nepříznivým účinkem látek na život, zdraví a životní prostředí. Pokud žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodů porušení povinnosti plynoucí stavebníku ze shora cit. ustanovení, je nutno uvést, že tato případná nezákonnost má vztah k zájmům chráněným zákonem na ochranu ovzduší. Žalobce je přitom právníckou osobou, vlastníkem SZTE a dodavatelem tepelné energie do bytového domu, a pokud vznášel námitky v tomto směru, jednalo

se o námitky jdoucí nad rámec oprávnění žalobce vznášet v řízení připomínky k povolované stavbě dle § 114 odst. 1 stavebního zákona. Žalobce nemohl být namítaným postupem zkrácen na právu na příznivé životní prostředí, neboť takové právo mu jako právnické osobě z povahy věci náležet nemůže, neboť zmíněné právo náleží jen fyzickým osobám jako biologickým organismům (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 4. 2000, č. j. 5 A 98/1998-109, publ. SJS 888/2001). Žalovaný pak správně dovodil, že žalobcova námitka směřující do porušení zákona o ovzduší jde nad rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona a správně se souladem stavebního povolení s cit. ustanovením zabýval v rámci posouzení zákonnosti prvostupňového rozhodnutí. Ani v žalobě se žalobce nemůže s úspěchem nezákonnosti napadeného rozhodnutí v tomto směru dovolávat, tvrzená nezákonnost nemůže mít žádný dopad do právní sféry žalobce. Shodně judikoval i Nejvyšší správní soud v již cit. rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71.

Zdejší soud setrvává na názoru, že shora cit. ustanovení zákona o ochraně ovzduší zakotvující povinnost fyzickým a právnickým osobám využít pro vytápění teplo z CZT, resp. SZTE či jiného zdroje, který není stacionární, při naplnění zákonem stanovených podmínek, není koncipováno k ochraně žalobcovy SZTE a nezakládá žalobci žádné veřejné právo zásobovat fyzické či právnické osoby tepelnou energií, ani právo, aby jako vlastník SZTE vystupoval k ochraně veřejných zájmů na úseku ochrany ovzduší, a proto by snad porušení stanovené povinnosti dle zákona o ochraně ovzduší mohl žalobce s úspěchem před správním soudem namítat. Nemožnost úspěšně uplatňovat žalobní námitku tohoto typu konstatovaly i shora cit. rozsudky Nejvyššího správního soudu, jež zdůraznily nutnost posoudit změnu způsobu vytápění stavby z hlediska ekonomické přijatelnosti pro stavebníka, když ekonomické zájmy žalobce nemohly být v předmětném stavebním řízení zohledněny. Žalobce tak nemůže namítat ani nesprávný způsob doložení nákladů na vytápění jiným způsobem než ze SZTE. Proto soud nevyhověl návrhu žalobce a nedoplnil dokazování jím označenou listinou, neboť se vztahovala ke způsobu, jakým mají být porovnávány ceny vytápění. Pro úplnost soud dodává, že v žádném případě nepopírá závěry prezentované v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2006, č. j. 1 As 16/2006 (nelze si nepovšimnout, že se jednalo naopak o případ, kdy se soudní ochrany domáhal stavebník, jemuž nebylo vydáno stavební povolení k výstavbě vlastní plynové kotelny), svou argumentaci však staví na tom, že žalobce není jako vlastník SZTE oprávněn s úspěchem vznášet námitku nezákonnosti správních rozhodnutí z důvodu porušení cit. ustanovení zákona o ochraně ovzduší.

Pokud žalobce namítá, že součástí spisu není kalkulace předložená stavitelem, soud odkazuje na projektovou dokumentaci stavby, kde je v průvodní technické zprávě uvedeno zjednodušené ekonomické vyhodnocení záměru stavby s rozdílem ceny cca 110 900 Kč ročně.

Ke čtvrtému žalobnímu bodu, který se týkal absence územního řízení, soud uvádí, že námitka nesprávného procesního postupu nebyla ze strany žalobce spojena s konkrétním tvrzením o tom, jak se tento postup ze strany správních orgánů negativně dotkl žalobcova právního postavení. Žalobce v žalobě neuváděl, že by snad v důsledku postupu správních orgánů nemohl uplatnit nějaká svá procesní práva, včetně uplatnění konkrétních účastnických námitek ve vztahu k ochraně svých hmotných práv, které by býval mohl s úspěchem vznést toliko v územním řízení a správní orgány se takovými námitkami odmítly zabývat v řízení

stavebním. Soud dále doplňuje, že žalovaný se opakovaně vyjádřil v tom směru, že předmětem stavebního řízení, které je návrhové, není samotné odpojení předmětného domu od SZTE, neboť to následuje po ukončení soukromoprávního vztahu mezi odběratelem a žalobcem, s tím, že případné odstranění žalobcova zařízení z předmětného bytového domu je v kompetenci žalobce a vyžaduje ohlášení. Žalobní bod tak nebyl soudem shledán jako důvod pro zrušení napadených správních rozhodnutí.

Soud nakonec neshledal ani porušení procesních práv žalobce, které žalobce uplatnil v *pátém* žalobním bodu. K otázce odmítnutí odvolacích námitek z důvodu jejich uplatnění nad rámec ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona se již soud vyjádřil.

Soud dále nesouhlasí se žalobcem v tom, že by postup odvolacího orgánu podle ustanovení § 149 odst. 4 správního řádu, podle něhož *jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska*, nebyl podmíněn odvolacími námitkami a odvolací orgán by musel dle cit. ustanovení postupovat vždy, přezkoumává-li dle § 89 odst. 2 správního řádu soulad prvostupňového rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, se zákonem. Dovedl-li žalovaný, že odvolací námitky žalobce týkající se závazných stanovisek dotčených orgánů státní správy nesměřují k ochraně jeho věcných práv, neboť s jejich namítanou nezákonností a neúplností žalobce nijak nespojil zásah do svých práv, s čímž se soud plně ztotožnil, nebyl žalovaný povinen v odvolacím řízení postupovat dle § 149 odst. 4 správního řádu a nestíhala ho povinnost vyžádat si potvrzení nebo změnu těchto stanovisek ani iniciovat přezkumné řízení, jak se toho žalobce dovolává. Ani v žalobě se tak žalobce nemůže s úspěchem nezákonnosti napadeného rozhodnutí v tomto směru dovolávat, tvrzená nezákonnost nemůže mít žádný dopad do právní sféry žalobce, žalobcem zmíněná stanoviska se jeho práv nijak nedotýkala. Shodně ve vztahu k vznášení námitek proti stanoviskům dotčených orgánů státní správy, jež zabezpečují ochranu zájmů dle zvláštních právních předpisů, judikoval i Nejvyšší správní soud v již cit. rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71. Žalovaný nezatížil odvolací řízení vadami, pokud si nevyžádal potvrzení či změnu stanoviska Magistrátu města Liberce, odboru životního prostředí a závazného stanoviska HZS, neboť žalobce v tomto směru svoje výhrady nespojil s dotčením svých věcných práv, k jejichž ochraně byl dle ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona oprávněn. Znovu lze zdůraznit, že žaloba proti správnímu rozhodnutí dle § 65 a násl. s. ř. s. je prostředkem k ochraně vlastních veřejných práv, nikoli nástrojem obecné kontroly zákonnosti napadeného správního rozhodnutí ze strany soudu.

Argumentace k nemožnosti žalobce vznášet námitky ve veřejném zájmu byla již rozvedena shora. Na tomto místě lze zdůraznit, že k odpojení daného objektu od žalobcovy SZTE nedochází přímo a jedině rozhodnutím správních orgánů. Znovu je třeba zdůraznit, že vztah žalobce a stavebníka k dodávce tepelné energie byl vztahem soukromoprávním, založeným na smlouvě o dodávce tepelné energie, který může být zákonným způsobem ukončen, a ani případné nepovolení změny způsobu vytápění ve stavebním řízení neznamena automatickou dodávku tepelné energie do předmětného bytového domu právě z žalobcovy SZTE a tudíž zamezení negativních vlivů na žalobcovu SZTE, které žalobce zdůrazňuje. Soud znovu oponuje žalobci, že by soukromoprávní rovina vztahu mezi žalobcem jako dodavatelem tepelné energie a stavebníkem jako odběratelem byla čistě formálním důsledkem

připojení objektu na SZTE. Žalobce je sice povinen jako držitel licence na rozvod tepla podle § 76 odst. 1 energetického zákona uzavřít smlouvu o dodávce tepelné energie, nicméně uzavření takové smlouvy předpokládá žádost ze strany odběratele tepelné energie při splnění zákonných podmínek podle cit. ustanovení. Je třeba se ohradit proti žalobcovu tvrzení, že správní orgány v daném případě rezignovaly na posouzení změny způsobu vytápění předmětného domu z hlediska ochrany veřejného zájmu. Ochrana veřejných zájmů, jež jsou chráněny jednotlivými zvláštními právními předpisy, byla zajištěna právě ve spolupráci s dotčenými správními orgány, pokud jim zvláštní zákony toto postavení přisuzovaly, a po posouzení povolované stavby z hlediska územní energetické koncepce (byť s limity popsány shora) a zákona o ochraně ovzduší. Ve spojení s tím soud dodává, že proto neshledal ani porušení základních zásad správního řízení, jak žalobce nakonec víceméně v obecné rovině zmínil.

Žalobcem navrhované důkazy soud neprováděl, neboť to považoval pro posouzení důvodnosti žaloby za nadbytečné.

VII. Závěrečné posouzení a náklady řízení

Ze všech shora uvedených důvodů soud zamítl podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou. Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem žalobce vyjádřil svůj souhlas a žalovaný svůj nesouhlas nevyjádřil ve stanovené lhůtě.

Obiter dictum si soud dovoluje (shodně jako ve svých předchozích rozsudcích týkajících se stavebních povolení změny způsobu vytápění bytových domů) poznamenat, že stavební řízení, případně řízení o dodatečném povolení stavby, v němž se rozhoduje ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona o změně způsobu vytápění, není a nemá být pro žalobce jako držitele licence na rozvod tepla a dosavadního dodavatele tepelné energie do budovy bytového domu nástrojem obstrukcí a nástrojem udržení svých zákazníků – odběratelů tepelné energie. Smyslem jeho účastenství v takovém řízení má být ochrana jeho věcných práv k nemovitosti v důsledku umístění části jeho rozvodného tepelného zařízení, případně vlastnických práv k němu, nikoli ochrana jeho podnikatelských záměrů a ekonomických zájmů a dosavadních investic do SZTE, včetně případných investic do rekonstrukce či modernizace části jeho rozvodného tepelného zařízení. Současná právní úprava vztahující se k problematice odpojování objektů od již existujících SZTE nijak tyto soustavy absolutně neupřednostňuje, byť stanoví, že jsou budovány a provozovány ve veřejném zájmu, a nedává držitelům licence k výrobě a rozvodu tepelné energie oprávnění hájit veřejný zájem ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění. Úvahy, je-li tento stav správný či má-li být již existující SZTE poskytnuta zvýšená ochrana a odpojení od ní, a tedy i smluvní volnost mezi odběratelem a dodavatelem tepelné energie, omezeny, jsou úvahami *de lege ferenda* a věcí moci zákonodárné.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení

právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 7. června 2017

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu